

Полтавська область
Чорнухинська селищна об'єднана територіальна громада

Матвієнко Раїса Миколаївна

60 РОКІВ ВІД ПОРОГА ШКОЛИ ДО СЬОГОДЕННЯ: ІСТОРІЯ ВИПУСКУ МОКИЇВСЬКОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ 1964 РОКУ

Довідкове видання

Піски-Удайські 2024

ЗМІСТ

ВСТУП

Розділ І. Педагогічний колектив Мокиївської середньої школи

Розділ ІІ. Наш клас – випуск 1964 р.

Розділ ІІІ. Спогади Матвієнко Р.М.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Шановні випускники 11 класу середньої школи 1964 року! Вітаю Вас з поважним ювілеєм – 60 років з дня закінчення середньої школи! Міцного Вам здоров'я, щасливого майбутнього Вам, Вашим дітям, онукам і правнукам!
(Матвієнко Раїса Миколаївна)

ВСТУП

28 червня 2024 р. минає 60 років з того дня, коли я, разом з моїми однокласниками, закінчили Мокиївську середню школу.

Приміщення Мокиївської середньої школи – колишня Земська школа, збудована за проектом Опанаса Сластіона в 1912 р.

*Тут вікнами всміхалась рідна школа.
На добру пам'ять нам, на всі літа,
Тут кожен день був, як спів життя довкола,
І птахи вчать своїх дітей літати.*

До цієї школи прийшли ми навчатись у 9-й клас 1 вересня 1961 року. Ми були першими випускниками восьмирічних шкіл і в середній школі стартували першими на одинадцятирічний термін навчання.

Заяви для навчання у 9 клас написали 36 учнів із сіл Мокиївка, Піски, Курінька, Бубни, Луговики, Яцини, Прихідьки.

Перша навчальна чверть була дуже напруженою. Заяви були прийняті у всіх, але педагогічний колектив хотів залишити для навчання лише тих учнів, кому програма середньої школи була посиљна для засвоєння. Тому вже за результатами успішності за 1-шу навчальну чверть частина учнів була відраховані. Дехто залишив навчання протягом навчального року.

У 10 класі нас навчалось 23 учні. Ці учні всі вже могли осилити програму, але за сімейними, матеріально-побутовими умовами ще шість учнів залишили навчання:

- 1) Ігонін Анатолій Сергійович,
- 2) Комар Надія Федорівна,
- 3) Міщук Олександра Анатоліївна,
- 4) Мордвин Іван Олександрович,
- 5) Нестеренко Василь Михайлович,
- 6) Семигал Ганна Павлівна.

І в 11 класі нас навчалось 17 учнів.

Остання весняна чверть 1964 р. В руках завмирає крейда, а ми вже старанно креслимо параболи наших майбутніх доріг.

Остання весняна чверть! Вривається юності вітер у відкриті двері шкільні. Те, що з дитинством пішло, не повернути. А хочеться заглянути у завтра!

*Від цих хвилин нікуди не подітись,
І кожен знайомий із цим почуттям,
Що разом із дзвінком останнім
Шкільне дитинство йде від нас.*

Після останнього дзвоника. Ліворуч: Самойлік Володимир, Степаненко Ганна, Матвієнко Раїса, Малишко Микола

Потім були випускні екзамени. Разом з нами екзамени на атестат зрілості складали сім учнів Пирятинської районної середньої заочної школи:

- 1) Артюх Катерина Іванівна (с. Курінька),
- 2) Зятина Євдокія Костянтинівна (с. Бубни),
- 3) Лепеха Василь Андрійович (с. Бубни),
- 4) Мельник Олександр Михайлович (с. Курінька),
- 5) Микитенко Олександр Панасович (с. Курінька),
- 6) Миць Михайло Михайлович (с. Курінька),
- 7) Петренко Олександр Дмитрович (с. Бубни).

Екзамени складено. Відшумів випускний вечір. Прозвучали радісні і печальні вальси.

Ось ми і розлучимось,

Друзі і ровесниці.
Побажаймо кожному
Успіхів і радості.
Обійдемо в задумі
Класи і коридори ми
Кажуть, що пригадують,
(Правда, що пригадують)
Дідусі до старості...
Роки незабутні ці
Спогадами добрими. (М. Танич «Прощальний вальс»)

Випускне фото, 1964 р.

Зніми фотограф нас,
Допоки ми щасливі.
Зніми фотограф нас –
Життя – це справжнє диво!
Допоки є ще час
Почати все спочатку –
Самим собі на згадку
Зніми фотограф нас (А. Матвійчук).

Розділ І. ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕКТИВ МОКИЇВСЬКОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

Учителю, прийміть вітання й квіти.
Цей дар для вас мізерний і малий.
Не досягнути все, що ви вкладали дітям,
Долали шлях тернистий і важкий.
Спливли роки, неначе за водою,
Дзвінок останній раптом продзвенів.
Відчулась враз така знайома втома,
І час шкільний шалено пролетів.
Ви вчили, як жили, і навіть більше,
Свою любов несли нам кожен час,
Але настав той день, коли ви вперше
Не поспішаєте в знайомий клас.
Дитячі долі, усмішки, невдачі,
Уроків тисячі і тисячі робіт,
Папери, звіти, класи, перездачі,
І творчості невтомної політ.
Сьогодні ми вклоняємось доземно
І звідусіль Вам шлем палкий привіт.
Ваш труд важкий засяяв не даремно
На горизонті вчительських орбіт.

(Тарасенко Вікторія)

Ліворуч: О.А. Лябах, І.М. Солонуха, А.Ф. Левенець, Є.М. Мельник

Лябах Олексій Андрійович – директор школи, учитель історії і суспільствознавства. Нагороджений знаком «Відмінник народної освіти»

Солонуха Іван Михайлович – завуч, учитель фізики.

Левенець Анастасія Федорівна – вчителька української мови і літератури.

Мельник Євдокія Матвіївна – класний керівник, вчителька російської мови і літератури.

Ліворуч: Т.А. Лябах, М.В. Войтенко, В.В. Тарасенко, М.К. Гора

Лябах Тамара Андріївна – вчителька російської мови і літератури.

Войтенко Марія Василівна – вчителька математики.

Тарасенко Всеволод Васильович – учитель фізики. «Відмінник народної освіти». Нагороджений орденом «Трудового Червоного Прапора» .

Гора Микита Кузьмович – учитель історії.

Ліворуч: В.П. Довженко, Р.Я. Ясько, М.Й. Кравченко, О.В. Корінь

Довженко Володимир Пилипович – учитель креслення і фізкультури.

Ясько Раїса Яківна – вчителька хімії (9 клас).

Кравченко Марія Йосипівна – вчителька хімії (10 клас) і біології.

Корінь Олена Володимирівна – вчителька хімії (11 клас).

Ліворуч: К.В. Жмурко, Г.Т. Ясько, М.С. Мокиєнко, А.А. Мисюра

Жмурко Кіра Віталіївна – вчителька німецької мови.

Ясько Григорій Тимофійович – учитель трудового навчання.

Мокиєнко М.С. – учитель трудового навчання.

Мисюра Анатолій Антонович – учитель музики

Ліворуч: М.Ф. Нестеренко, І.А. Одношевний, Б.Г. Анісімов

Нестеренко Микола Федорович – інструктор по сільськогосподарських машинах.

Одношевний Іван Андрійович – учитель фізкультури.

Анісімов Борис Григорович – учитель трудового навчання.

Ухань Євдокія Полікарпівна – вихователь інтернату.

Спасибі Вам, дорогі наші вчителі за знання, які Ви нам дали, за мудрі поради, за роки, віддані нам. Низький Вам уклін.

Ви відлетіли ключем журавлиним.

Думкою, серцем до Вас часто линею.

Світла Вам пам'ять,

Світлих орбіт,

Учителі, що залишили світ.

Долі святі у зазраві свічок

Ми проводжаєм на вічний урок.
Посмішка, погляд, слово ласкаве.
Вічний Вам спокій.
Вічна Вам слава.

Розділ II. НАШ КЛАС – ВИПУСК 1964 р.

Ось і стартували ми в доросле життя, як і всі молоді, з райдужними мріями. Кожен вважав, що все найкраще попереду, і там нас обов'язково чекає щастя.

А «щастя» було, як ранковий туман, що покриває все своїми розовими клубами. А піднімається сонечко, туман розсіюється і предмети набувають своїх реальних обрисів.

А можливо там вирине справжнє щастя, яке буде разом із журавлем у небі..., а може і в наших руках.

Друзі мої, однокласники, завжди в пам'яті молоді. Дорогі мої однокашники, де шукати мені ваших слідів?

Горбань Анатолій Григорович (с. Бубни)

Закінчив середню школу з «Золотою медаллю». Вступив на фізико-математичний факультет Полтавського педагогічного інституту по спеціальності «Математика». Навчався дуже успішно. Був Ленінським стипендіатом. В 1968 р. закінчив інститут і одержав диплом з відзнакою.

Деякий час працював у школі. Потім закінчив аспірантуру при Мінському університеті. Захистив кандидатську дисертацію – кандидат математичних наук.

Працював у Полтавському технічному університеті. З 1985 по 1988 рр. – завідувач кафедри прикладної математики.

Анатолій Григорович один рік навчався в м. Москва на курсах по вивченню португальської мови. Далі за контрактом поїхав викладати математику в столичному університеті Мозамбіку.

60 років від пороги школи до сьогодення: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Разом з дружиною Ніною з 1986 по 1989 рр. жили і працювали в Мозамбіку. Після закінчення контракту повернулись в Україну.

Уряд Мозамбіку прислав запрошення Анатолію Григоровичу, як спеціалісту, продовжити роботу. І ще 11 років Анатолій і Ніна працювали в Мозамбіку.

В останні роки Анатолій Григорович був проректором університету.

Після повернення в Україну, працював у Полтавському технічному університеті імені Юрія Кондратюка. Викладав інформатику.

Кравченко Василь Павлович (с. Луговики)

Закінчив Хорольський тезнікум механізації Працював механіком у тракторному парку с. Луговики.

Після розпаду колгоспу займався фермерством – розведення великої рогатої худоби. Жив у с. Пацали.

Кравченко Ольга Миколаївна (с. Мокиївка)

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Закінчила будівельний технікум Працювала в тресті «Київміськбуд». Живе у м. Київ.

Малишко Микола Аркадійович (с. Піски)

Після закінчення школи навчався у Пирятинській автошколі. Потім була служба в армії.

Батьки переїхали на постійне місце проживання в с. Мокиївка.

Працював шофером у місцевому колгоспі.

Матвієнко Раїса Миколаївна (с. Піски)

Закінчила школу з Золотою медаллю. Поступила вчитись на природничий факультет Полтавського педагогічного інституту.

В 1969 р. закінчила інститут по спеціальності «Учитель біології та хімії» і одержала диплом з відзнакою.

По призначенню працювала вчителем біології та хімії Семенівської середньої школи Арбузинського р-ну Миколаївської обл.

З 1972 р. по 2002 р. працювала вчителем рідної Піско-Удайської школи. Викладала біологію, хімію, географію.

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Була нагороджена значком «Відмінник народної освіти України», мала звання «Старший учитель».

Миколаєнко Ганна Тарасівна (с. Луговики)

В 1964 р. поступила вчитись на природничий факультет Полтавського педагогічного інституту.

В 1969 р. закінчила навчання і одержала спеціальність «Вчитель біології та хімії».

Працювала і жила в с. Кейбалівка Пирятинського р-ну.

Назаренко Євдокія Кирилівна (с. Курінська)

Після закінчення школи працювала піонервожатою.

Закінчила дефектологічний факультет Слов'янського педагогічного інституту.

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Працювала вчителем і вихователем Майорщинської спеціалізованої школи Пирятинського р-ну. Викладала математику. Працювала тривалий час і після виходу на пенсію.

Олексієнко Марія Іванівна (с. Бубни)

В 1964 р. вступила до Київської сільськогосподарської академії на зоотехнічний факультет. В 1969 р. закінчила навчання і одержала спеціальність зоотехніка.

По призначенню працювала два роки головним зоотехніком у спецгоспі по вівчарству в Харківській обл. В спецгоспі нараховувалось 15 тис. голів овець.

Потім переїхала в Красноградський р-н Харківської обл. До виходу на пенсію працювала головним зоотехніком у спецгоспі по відгодівлі великої рогатої худоби, де нараховувалось в різні роки 13-14 тис. голів врх.

За роки її праці була налагоджена стабільна робота з високими приростами тварин, хорошими умовами праці і високими зарплатами працівників.

Пигуз Ольга Марківна (с. Луговики)

Закінчила економічний факультет Полтавського сільськогосподарського інституту.

Працювала економістом в колгоспі с. Луговики.

Потім переїхала на постійне місце проживання в м. Золотоноша Черкаської обл. Працювала 8 років економістом в районному управлінні сільського господарства.

Перейшла працювати в державний племінний завод – дослідне господарство по розведенню племінної чорно-рябої великої рогатої худоби, де і працювала головним економістом 20 років.

Після звільнення з роботи директора господарства, одержала пропозицію працювати головою правління. Успішно працювала. У 62 роки пішла на пенсію.

Живе в м. Золотоноша.

Савченко Володимир Андрійович (с. Луговики)

Після закінчення школи закінчив Пирятинську автошколу і одержав спеціальність водія.

Служба в армії проходила в НДР. Потім закінчив Тбіліське військово-політичне училище. Служив в армії до виходу на пенсію. Був демобілізований у званні підполковника.

Повернувся у с. Луговики на постійне місце проживання. Працював парторгом у місцевому колгоспі.

Савченко Іван Григорович (с. Луговики)

Закінчив Хорольський технікум механізації.
Працював бригадиром тракторної бригади в колгоспі с. Луговики.

Самойлік Володимир Іванович (с. Курінька)

Після закінчення школи навчався у Пирятинській автошколі і одержав спеціальність водія.

Працював водієм в Лазірівській автобазі.

З 6.09.1965 р. по 18.01.1968 р. служив в армії на території НДР.

Після служби в армії влаштувався на роботу в м. Київ водієм автобуса в автопарку. Потім працював водієм автобуса в автобазі «Турист». За цей період побував у багатьох районах Радянського Союзу, куди перевозив туристів за різними туристичними маршрутами.

З 1989 р. їздили і за кордон по туристичним маршрутах (Польща, Румунія, Чехія, Франція, Фінляндія).

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

З 2008 р. працював водієм автобуса у підпорядкуванні інституту туризму.
Залишив роботу в 2014 р.

Живе в м. Київ.

Скок Петро Мефодійович

Проходив службу в армії.

Жив у м. Прилуки. Працював зварником металів.

Степаненко Ганна Павлівна (с. Піски)

Закінчила Лубенський бухгалтерський технікум. Працювала бухгалтером і колгоспним продавцем.

Живе в с. Снітин Лубенського р-ну.

Вона найбагатша мама між нами: виростили з чоловіком п'ятеро дітей.
Мають десять онуків: 5 дівчаток і 5 хлопчиків.

Тимошенко Віктор Іванович (с. Піски-Удайські)

Після закінчення школи один рік працював трактористом у місцевому колгоспі (на основі «Свідоцтва сільського механізатора», одержаного в середній школі).

В 1965-1970 рр. навчався в Українській сільськогосподарській академії (м. Київ), одночасно військова кафедра. Після закінчення працював зоотехніком радгоспу Перекопський Кримської обл. Маючи офіцерське звання лейтенант, два роки відслужив командиром взводу в м. Ворошиловград (нині м. Луганськ).

В період 1975-1976 рр. навчався на педагогічному факультеті Української сільськогосподарської академії.

У подальшому трудова діяльність присвячена педагогічній роботі. З 1981 р. працює на викладацькій роботі в, колись передовому, Березоворудському радгоспі-технікумі, відділ зоотехнії.

З 1989 р. – на посаді заст. директора по учбовій частині. Віктор Іванович є автором методичних робіт на тему «Технології виробництва та переробки продукції тваринництва». Він – викладач-методист, спеціаліст першої категорії.

За сумлінну працю, активну участь у діяльності технікуму, навчально-виробничої ферми неодноразово отримував Подяки, мав Почесну грамоту Березоворудського технікуму.

А ще у спадок від батьків Віктор Іванович отримав чудовий дар співочого голосу тенору.

У технікумі є хор, який відомий по всій області. У другу неділю вересня в Березовій Рудці, на батьківщині поета-пісняра Дмитра Луценка, проводиться обласне пісенне свято «Осіннє золото». Проходило під девізом: «За Березовою Рудкою по дібровах і гаях голубою незабудкою бродить молодість моя». Заключний концерт цього величного свята відкриває хор технікуму. І звучить

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

пісня Д. Луценка «Березова Рудка». Всі роки роботи в технікумі Віктор Іванович співав і був солістом у цьому хорі. Ці діброви і гаї чули і його голос.

Трудову діяльність завершив 31 серпня 2010 р.

Тищенко Михайло Михайлович (с. Курінька)

Закінчив сільськогосподарський інститут і одержав професію агронома.

Працював агрономом у с. Курінька.

Тривалий час працював інструктором райкому партії. Останні роки перед виходом на пенсію працював у селищній раді.

Хижняк Марія Іванівна (с. Бубни)

Закінчила Лубенський бухгалтерський технікум.

Працювала в Лубенському відділенні «Ощадбанку».

Писала вірші. Були вірші про школу і однокласників.

Жила в м. Лубни.

ВИПУСКНИКИ-ЗАОЧНИКИ

Артюх Катерина Іванівна (с. Курінька)

Жила і працювала в м. Лубни

Зятина Євдокія Костівна

Жила в с. Бубни. Працювала санітаркою в місцевому фельдшерсько-акушерському пункті.

Лепеха Василь Андрійович

Мав великий потяг до знань, але жив у важких умовах. Він старанно і успішно навчався у вечірній школі. Закінчив курси керівників художньої самодіяльності, курси наладчиків газобалонних установок.

Працював у колгоспі на відповідальних роботах.

Дуже цікавиться історією рідного краю, збирає матеріали. У нього можна дізнатись багато цікавого про життя села і його людей.

Микитенко Олександр Панасович

Закінчив Хорольський технікум механізації.

Жив у с. Курінька, працював механіком у тракторному парку.

Миць Михайло Михайлович

Жив у с. Курінька. Працював ланковим городньої ланки, а потім листоношою.

Петренко Олександр Дмитрович

Працював радіомеханіком у с. Бубни.

НАШІ ОДНОКЛАСНИКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИ 10 КЛАСІВ

Ігонін Анатолій Сергійович

Закінчив Лубенський лісний технікум. Працював лісником в урочищі Страхівщина і у заказнику «Червонобережжя».

Комар Надія Федорівна

Після десятого класу закінчила кулінарний технікум. З подругами поїхала в Казахстан, де працювала в їдальні. Після повернення працювала в їдальні Лазірівського ПТУ.

З сім'єю жила в с. Олександрівка і працювала продавцем у місцевому магазині.

Міщук Олександра Анатоліївна

Закінчила Лубенське медичне училище. Працювала медсестрою в Пирятинській районній лікарні (дитяче та інфекційне відділення).

Мордвин Іван Олександрович

Закінчив кораблебудівний технікум. Працював майстром і начальником цеху на кораблебудівному заводі. Живе у м. Херсон.

Нестеренко Василь Михайлович

У м. Воркута закінчив технікум холодильних установок.

Переїхав на постійне місце проживання до м. Київ. Супроводжував рефрижераторні потяги до Західної Європи.

Семигал Ганна Павлівна

Після 10 класу поїхала до м. Воркута. Ще була неповнолітньою, тому влаштуватись на роботу було важко. Працювала оператором по розливу на лікєро-горілчаному заводі. За хорошу роботу нагороджувалась грамотами. Її портрет було занесено на «Дошку пошани».

Переїхала до Латвії. Закінчила Рижський торговий технікум і одержала професію продавця промислових товарів.

Пізніше переїхала на Чорнухинщину. Весь час успішно працювала в торгівлі.

Живе в с. Галяве.

Ліворуч: Міщук Олександра, Семигал Ганна

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Але життя йде своїм ходом по законах природи. Багато наших однокласників відійшли за межу Вічності.

1. Петренко Олександр Дмитрович
2. Савченко Іван Григорович
3. Савченко Володимир Андрійович
4. Малишко Микола Аркадійович
5. Кравченко Василь Павлович
6. Тищенко Михайло Михайлович
7. Ігонін Анатолій Сергійович
8. Скок Петро Мефодійович
9. Миколаєнко Ганна Тарасівна
10. Зятина Євдокія Костівна
11. Тимошенко Віктор Іванович
12. Комар Надія Федорівна
13. Горбань Анатолій Григорович
14. Хижняк Марія Іванівна
15. Міщук Олександра Анатоліївна
16. Назаренко Євдокія Кирилівна.

Царство Небесне Вам, дорогі наші однокласники. Ви у нашій пам'яті вічно молоді.

Розділ III. СПОГАДИ МАТВІЄНКО Р.М.

Погортаємо листочки нашого шкільного життя за період навчання в 9-11 класах (1961-1964 рр.)

Основним приміщенням для нашого навчання було приміщення Земської школи, спорудженої по проекту О.Г. Сластіона. У 9 класі і 10 класі навчались у класах на центральний вхід, а в 11 класі – у маленькому класі з протилежного боку.

Молодші класи навчались у ще двох мазаних будинках, які знаходились у центрі села.

З другої чверті для учнів віддалених сіл працювали хлопчачий і дівчачий інтернати. Жили, в основному, учні з с. Піски. Це були орендовані звичайні сільські хати. У «хатині» жили господарі. Вони готували їжу і кормили дітей.

У великій кімнаті і в «перерубі» жили до 10 учнів. Уроки готували за одним розкладеним круглим столом. Не було ні достатнього життєвого простору, ні умов для підготовки уроків. Деякі дівчатка просились на піч у «хатині» і там у спокої готували домашні завдання.

Були призначені вчителі-вихователі для інтернатів. Після уроків в інтернат до хлопців приходив **Гора Микита Кузьмович**. Він був інвалідом Великої Вітчизняної війни, жив далеко. Йому важко було йти, але він працював тут. Допомігав підготувати домашні завдання і слідкував за дисципліною.

Вихователем в інтернаті для дівчат працювала **Ухань Євдокія Полікарпівна**. Була в них другою мамою. Мене вона, мабуть, теж вважала своєю підопічною (я була на квартирі поряд з інтернатом). Іноді робила зауваження або давала поради. Я три такі випадки пам'ятаю до цього часу.

Наші однокласники з інших сіл щодня ходили до школи пішки. Віддаль до села Бубни – 4 км, Луговики – 3 км (а декому ще йти селом 1,5-2 км), Курінька – 5-7 км. Це тільки уявити: полюбій погоді пройти оці віддалі, сидіти до 15-00 на уроках, дійти назад додому і підготувати домашні завдання. З с. Піски учні в теплу пору року їздили велосипедами. Зимом в суботу і неділю ходили пішки в любую погоду.

Шкільну їдальню організували лише в 11 класі.

Спортивного залу не було.

Хімічне і фізичне обладнання поміщалось у кількох шафах. Але виходячи з цих умов, учителі старались дати знання.

Фізику в 9 класі викладав **Тарасенко Всеволод Васильович**. Частину обладнання привозив з собою із Чорнух, частина була тут і проводив лабораторні роботи. Після уроків кожен учень заходив до нього і здавав лабораторну роботу. Це він робив для того, щоб кожна дитина зрозуміла суть фізичного явища чи процесу.

Корінь Олена Володимирівна проводила заняття хімічного гуртка у віддаленому шкільному приміщенні, де стояли шафи з хімічними реактивами.

Коли я вже навчалась на 1 курсі педагогічного інституту, Олена Володимирівна написала мені листа. В ньому запитувала, який матеріал по хімії я не знала і що не вміла. Я відповіла, що основне все я знала і вміла. Були просто деякі дрібниці, що я не знала.

Марія Йосипівна Кравченко проводила демонстраційні досліди по хімії прямо в класній кімнаті.

Солонуха Іван Михайлович проводив цікаві вечори фізики з дуже ефектними фізичними дослідами.

Особливо запам'ятались уроки математики, які проводила **Войтенко Марія Василівна**. Коли вже основний матеріал по темі засвоїли, починали виконання тренувальних задач і вправ. Марія Василівна з середніми учнями робила це на класній дошці. Кращі учні самостійно по підручнику розв'язували десятки задач і вправ. Звірялись між собою, шукали при потребі помилку і йшли далі.

Історію і суспільствознавство викладали **Лябах Олексій Андрійович** і **Гора Микита Кузьмович**. Постійно звертались до учнів під час викладу нового матеріалу і цим спонукали уважно слухати і думати.

З цікавістю і любов'ю вивчали українську і російську мови і літератури. Читали твори письменників, які вивчались. **Левенець Анастасія Федорівна** і **Мельник Євдокія Матвіївна** цікаво і змістовно проводили ці уроки.

Німецьку мову викладала **Жмурко Кіра Віталіївна**. Учні з Пісківської школи знали німецьку мову найкраще. Кіра Віталіївна весь час і спиралась на їх знання.

В 11 класі на новорічний карнавал нею була підготовлена сценка німецькою мовою. У мене також була роль якогось німецького «принца». Під час репетицій ретельно відпрацьовували вимову, рухи і все пройшло на вищому рівні.

Це була зустріч Нового 1964 року. Я й до цього часу кожного 31 грудня хочу на той карнавал. Я одягнена в чорний чоловічий костюм і капелюх. І після сценки продовжувала говорити німецькою мовою, спрощуючи до невпізнання всі Imperfekt і Perfekt. Чим смішила і радувала Кіру Віталіївну. А Дід Мороз (**Мишко Ткаченко**) все запрошував мене на вальси, і мій чорний костюм вже був білий від вати. Ох, коли це було!

Чи це було нашим щастям, чи бідною, але ми першими закінчили 8 класів у школі I-II ступеня і 11 класів у середній школі. Дитинство продовжилось на 1 рік, але схоже, що ми даремно втратили один рік.

У 8 класі ми вивчали майже ту саму програму, що і в 7 класі. Десятий і одинадцятий клас теж дещо дублювали.

Але було заплановано на тиждень 10 уроків трудового навчання і навчити нас професії сільського механізатора. Відповідної матеріальної бази не було. Ходили в тракторну бригаду. В школі був тракторець...

Два рази на тиждень було по два уроки трудового навчання, на яких викладали теоретичний матеріал по землеробству, рослинництву, тваринництву.

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Особливо запам'ятались ці уроки в 10 і 11 класах, коли їх проводив **Анісімов Борис Григорович**. Він їх проводив на такому високому рівні, що це підходило і для професійної підготовки.

Я пам'ятаю Бориса Григоровича не лише по Мокиївській СШ. Коли я почала працювати вчителем у Піско-Удайській школі, Борис Григорович працював у районному методкабінеті, а потім - завідувачем РВНО. Він бував у нашій школі, давав мені поради щодо оформлення біологічного кабінету. На нарадах керівників шкіл учив, як подавати інформацію стисло, правильно і естетично. Говорив: «Все треба робити естетично».

Анісімови Тетяна Федотівна і Борис Григорович – учасники художньої самодіяльності

А один день у тиждень всі 6 уроків були – практика по трудовому навчанню. В основному возили на поля гній. У теплу пору року вантажили на тракторний причіп, а зимою – на тракторні сани. І чомусь нікого не хвилювало чи по силі 15-16 річним дівчаткам піднімати мерзлі брили гною...

16-річні школярі біля бригадної хати. *Ліворуч:* Самойлік Володимир, Савченко Володимир, Матвієнко Раїса, Комар Надія, Кравченко Василь, Тищенко Михайло

На цьому фото видно, як ми були одягнені. А нам хотілось виглядати елегантно і красиво. От ми з Олею Кравченко відповідно приготувались і сфотографувались у фотоательє м. Пирятин.

***Ліворуч:* Матвієнко Раїса, Кравченко Ольга**

А ще ж була виробнича бригада, за якою було закріплено 10 га кукурудзи.

В 9 класі нею вміло і твердо керував **Ясько Григорій Тимофійович**. Кожному учню було наділено 0,10 га кукурудзи. Виконати такі роботи: два рази прополоти, прорвати, попасинкувати, підгорнути, провести додаткове запилення, виламати – зібрати врожай.

А збирали так: вручну дівчатка очищали початки, виламували і складали у відро, або – в мішок хлопцям. Хлопці відносили на тракторний причіп. Іноді причіпа не було і висипали прямо на землю. Під кінець роботи приїжджав трактор з причіпом, все знову збирали, навантажували. Частина учнів їхали, сидячи на кукурудзі, для розвантажування. А вже потім добирались додому по своїх селах.

Кукурудзу ламали під с. Яцини. *Ліворуч:* Миколаєнко Ганна, Пигуз Ольга, Назаренко Євдокія, Матвієнко Раїса, Самойлік Володимир, Степаненко Ганна

Все чітко контролював Григорій Тимофійович. Між собою учні називали його прізвиськом «Мужчина», бо він хлопцям часто говорив: «Ти мужчина, чи ні?», «Ну vedi себе як мужчина».

В 10 класі учень нашого класу **Ігонін Анатолій** не обробив свої 0,10 га. Це вважалось, що він не відпрацював виробничу практику. Педагогічна рада не перевела його до 11 класу, а залишила на повторний курс у 10 класі. І він залишив школу та поступив у Лубенський лісний технікум. Це було, мабуть, зроблено для науки іншим.

Крім своєї кукурудзи ще майже весь вересень збирали колгоспну. А потім хтось прийняв рішення, що давати учням обід і нехай вони працюють до 15 год. (а тоді ще добираються у свої села). Педагогічна рада призначила поварів:

Матвієнко Раїса, Комар Надія, Ігонін Анатолій. Це був такий стресовий епізод мого життя. Приїхали ми на другий день з Надією до тієї їдальні (старий будинок навпроти сільмагу).

Зайшли: цегляна плита з вмазаним п'ятивідерним казаном, на ній – чавунець і сковорода. Сіли і плачемо під плитою, бо ще й дома супу не варили, а тут треба зварити на 60 осіб. Але ще жевріє надія, що прийде учителька-консультантка і нас врятує. Коли приходить **Довженко Володимир Пилипович**. Нашому відчаю не було меж! Він відразу приступив до «реанімації»: «Наваримо, «пічне не вічне». Головне, щоб гаряче, а гаряче сирим не буває!»

Ну наварили: суп, чай, хліб. А роль Толі Ігоніна зводилась до забезпечення дровами і м'ясом. М'ясо добувалось важко. Толя їхав на курник (птахоферму) і привозив живих курей. Різав, оскубував, розчиняв, рубав і нам давав вчасно готове м'ясо.

І звідки педагогічна рада знала про такі його здібності? Вже враховуючи це, можна було перевести до 11 класу.

На другий день консультантом прийшла **Войтенко Марія Василівна**. І ми зварили борщ.

Так і варили тижнів три. Варили, роздавали. Сідали обідати самі і до нас почали заходити першокласники та й доїдали з нами залишки. Весело обідали. Потім мили посуд, підлогу і радісно їхали додому.

Після завершення польових робіт на ділянці виробничої бригади в погожий осінній день жовтня 1963 р. проводили свято «Врожаю» в урочищі Яри. Збирались варити «польову» кашу.

Я збирала ранком все необхідне (пшоно, яйце, сало, цибуля, дві картоплини і т.д.) Зібрала і хотіла їхати. А моя **бабуся Даша** каже: «Бери ось бутилочку вишневої наливки, бо яке воно свято без неї». Між мамою і бабусею зав'язалась дуже жвава дискусія з цього приводу. Я швиденько взяла наливку і поїхала.

Варили кашу вже не «штатні повари». Наша «кулінарна бригада» відпочивала.

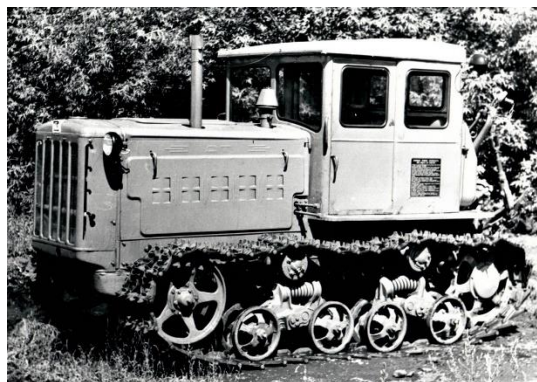
В урочистій частині підвели підсумки роботи виробничої бригади. Відзначили кращих, оголосили подяку поварам. Був концерт без особливої підготовки. Потім розійшлись по різних залах кафе «Мокиївські яри» і їли кашу. В дівчат нашого класу була моя наливка, у хлопців – вино, в учителів – не знаю (думаю, що щось було). Потім були ігри. Весело пройшло свято, залишилось в пам'яті на все життя.

Надія Комар стала в житті кулінаром, завідувала їдальнею Лазірівського ПТУ. А мені цей досвід додав умінь і впевненості в своїх силах.

Вивчали трактор. Роботі на тракторі навчали **Анісімов Борис Григорович** і інструктор по водінню **Нестеренко Микола Федорович**. Це був молодий, вмілий і тактовний інструктор.

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Проходили практику в колгоспі – робота на тракторах МТЗ-5 і ДТ-54. Ми з Степаненко Галею коткували посів гороху на полі під Яцинами трактором МТЗ-5, а тракторист **Іваненко Йосип** у лісосмузі відпочивав. Сама, без тракториста, на ДТ-54 культивувала 4 год. поле.

Ліворуч: Трактори МТЗ-5, ДТ-54

На право керування трактором складали теоретичний екзамен і водіння. Дівчатам, які не хотіли одержати право на водіння, можна було їзду не здавати. А я все здавала і одержала «Свідоцтво сільського механізатора».

Свідоцтво про закінчення Р.М. Матвієнко «Школи сільських механізаторів»

Тут написано, що я закінчила школу сільських механізаторів при Мокиївській СШ по спеціальності тракториста. Рішенням комісії Пирятинського об'єднання «Сільгосптехніка» дозволено працювати на тракторах МТЗ-5 і ДТ-54 (29.05.1964 р.)

Добре пам'ятаю першу самостійну поїздку на тракторі ...на полі біля с. Мокиївка. Завела, сіла, **Борис Григорович** став на причіпний пристрій і

поїхали. Він говорив до мене, давав поради. Потім стало тихо і я виявила, що Бориса Григоровича біля мене немає. Узяв страх, але опанувала себе, розвернулася і приїхала. Більше в житті не їздила, а в снах – бувало...

В 9 класі трапилась неординарна подія: 21 листопада пісківчани запросили друзів на храм – свято Михайла.

Після уроків і пішли. Святкували, а о 6 год. ранку пішли в Мокиївку на уроки. Прийшли, то прийшли, але не в усіх «товарний вид» відповідав учневі на уроках. Частина хлопців лягли спати в інтернаті.

І тут у школі «НП» - відкриті комсомольські збори. Розбудили сплячих, засуджували і хтось вніс пропозицію «виключити з комсомолу». Я на храм не ходила. На зборах біля мене сидів **Ясько Григорій Тимофійович**. І шепоче мені: «Раїсо, виключать з комсомолу, зіпсують біографію на все життя. Вставай, бери слово, захищай і внось іншу пропозицію». Що говорила, не пам'ятаю, але захищала. І все минулось. Все добре, що добром завершується.

ДОЗВІЛЛЯ

Працювали гуртки художньої самодіяльності: хоровий, танцювальний і літературний гурток.

Музичний супровід робив учитель музики, художній керівник Мисюра Анатолій Антонович. Він був музикантом від Бога, ввічливий, тактовний і хороший організатор. Він керував хоровим гуртком.

Шкільний хор: муз. керівник А.А. Мисюра

На концертах у клубі Анатолій Антонович виконував сольні номери.

Анатолій Антонович Мисюра на концерті

Танцювальним гуртком керувала я. В Пісківській школі був хороший танцювальний гурток. Керували **Матвієнко Катерина Олександрівна** і **Лєвшакова Ніна Степанівна**. Ніні Степанівні брат прислав з м. Харків дві книжки «Танці для дітей». Керівники і я розучували рухи, навчали цим танцювальним рухам дітей і складали їх у різноманітні танці. Пісківські дівчата всі танцювали і навчали танцювати інших.

Така була парадоксальна ситуація: в Мокиївському сільському клубі після дитячого сеансу були танці. Приходив клубний баяніст, грав. Танцювали і вчилися учні. І ще приходили дорослі хлопці і теж вчилися танцювати.

Концерт біля рідної школи: Баяніст – Матвієнко Раїса, мотоцикл Мисюри Анатолія Антоновича, «мотоцикліст» – Тимошенко Віктор, пасажир – Піскун Ліда, фотограф – Ткаченко Михайло

Літературним гуртком керувала **Лябах Тамара Андріївна**. Інсценізували різні літературні твори, готували художнє декламування на концерти і огляди. На одному з районних оглядів художньої самодіяльності ми з **Горбанем Анатолієм** декламували вірш, а учні виходили прикриті плакатами з портретами різних персонажів. Їх малював сільський бібліотекар **Бойко Василь Михайлович**.

Матвієнко Раїса в гостях у Горбаня Анатолія, м. Полтава, 2014 р.

На всіх концертах я постійно вела програму. Техніку ведення всю відпрацьовували з **Тамарою Андріївною**.

Їздили виступати з концертом в с. Бубни. Це було зимою. Мокиївські хлопці запрягли коней в сани і таким транспортом поїхали.

Кожного тижня в школі проводився вечір відпочинку. Якщо не було тематичного вечора, то учнівська лекторська група повинна була підготувати лекцію. В лекторську групу входили учні 9,10, 11 класів. Я була керівником. Теми для лекцій іноді давали вчителі, або мої батьки давали брошури товариства «Знання». «Лектор» писав конспект, а я перевіряла. На вечорі лекцію читали і обговорювали, а потім були танці.

Ось такими були наші будні і свята шкільного життя. І повела нас шкільна стежина в доросле життя.

Дев'ять випускників одержали вищу освіту, сім здобули середню спеціальну, решта закінчили професійні училища, школи, курси. Всі зайняли достойне місце в житті.

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Але добрі спогади про школу, вчителів, однокласників супроводжували нас все життя. Перший раз ми зустрілись в 2004 р. – 40 років з дня закінчення школи. Вже було про що розповісти, бо пройдена велика життєва дорога.

40 років з дня закінчення Мокиївської школи. 1-й ряд ліворуч: Зятина Є.К., Миколаєнко Г.Т., Хижняк М.І., Мішук О.А., Ярова В.В. (випуск 1960 р.), Семигал Г.П., Кравченко О.М., Матвієнко Р.М., **2-й ряд ліворуч:** Кеда І.П. (чоловік Хижняк М.І.), Малишко М.А., Мельник О.М., Лепеха В.А., Савченко В.А., с. Мокиївка, 2004 р.

На нашу зустріч були запрошені вчителі **А.Ф. Левенець, М.В. Войтенко, Т.А. Лябах**, техпрацівник **М.В. Чоха** і деякі друзі старших випусків.

Після цієї зустрічі прагнення зустрічатись посилилось.

В 2010 р. наш клас організував зустріч випускників 1962, 1964, 1965 років. Ми ж разом росли, разом навчались. Дуже цікавою була зустріч.

Зустріч 2010 р. Ліворуч: Карпенко Олександр Ілліч (однокласник по Пісківській школі), Скок Петро Мефодійович, Міщук Олександра Анатоліївна, Горбань Анатолій Григорович, Семигал Ганна Павлівна, Самойлік Володимир Іванович, Олексієнко Марія Іванівна, Матвієнко Раїса Миколаївна, Тимошенко Віктор Іванович

Матвієнко Раїса Миколаївна, 2010 р.

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Тимошенко Віктор Іванович, 2010 р.

Ліворуч: Карпенко О.І., Самойлік В.І., Тимошенко В.І., Матвієнко Р.М.

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

Зустрілись ми і на честь 50-річчя з дня закінчення школи.

Зустріч 2014 р. *Ліворуч*: Матвієнко Раїса, Степаненко Ганна, Самойлік Володимир, Міщук Олександра, Яценко Лідія (випуск 1965 р.)

Біля стін рідної школи, с. Мокиївка, 2014 р.

Випуск 1965 р. *Ліворуч*: Михно Лідія, Гринь Василь Михайлович, Яценко Лідія, Бойко Ганна Кирилівна, Сокіл Ганна, Омеляненко Галина, Мисюра Ольга Антонівна, Артюх Марія, *попереду* – Башук Іван Павлович

«Проживши» ще один раз шкільний період мого життя, я зробила висновок, що в цей час я вже формувалась, як учитель. Участь в різних інсценізаціях і конференс розвивали якісь акторські риси.

Ще ось один епізод. **Мельник Євдокія Матвіївна** була класоводом другого класу. І почали вони уявне листування з бабусею, яка знає багато казок. Запросили її в гості. І бабуса приїхала. Це була я, учениця 8 класу. Одягнули мене відповідно, загримували. І я прийшла до дітей. Принесла гостинці. Я їм розповідала казки, а вони – мені. Пили чай. Я боялась розсміятись, але все пройшло добре і мене розсекретити не змогли.

Керувала танцями, лекторською групою, допомагала учням із заочної школи.

Деякі наші учні, які залишили 10 клас закінчували 11 класів вечірньої або заочної школи. Просили моєї допомоги і я допомагала.

Ось так я вийшла з школи підготовленою до учительської роботи. На екзамені по науковому комунізму викладач **Кузняк Богдан Ярославович** поставив мені оцінку «відмінно» і сказав: «Ви добре вмієте говорити».

Вільно почувала себе на уроках з учнями і в присутності перевіряючих. Публічні виступи не були для мене важкими.

І ось ми на порозі 60-річчя. Всі ці роки ми пронесли по життєвих дорогах нашу шкільну дружбу і симпатії. Спілкувались, цікавились життєвими подіями

60 років від пороги школи до сьогодні: історія випуску Мокиївської середньої школи 1964 року

один одного, допомагали при потребі. Так **Савченко В.А.** і **Малишко М.А.** допомогли мені в придбанні будівельних матеріалів для будівництва житлового будинку і до цього часу я підтримую телефонний зв'язок з **Самойліком В.І.**, **Лепехою В.А.**, **Семигал Г.П.**, **Степаненко Г.П.**, **Олексієнко М.І.**, **Кравченко О.М.**, **Пигуз О.М.** Це не просто дзвінки ввічливості, це щирі душевні спогади і розмови. До мене на 70-річний ювілей приїжджали **Міщук Саша** і **Степаненко Галя**. 23.10. 2016 р. ми їздили на ювілейне торжество до **Галі Степаненко**.

70-річний ювілей Галі Степаненко. Ліворуч: Матвієнко Раїса, Міщук Олександра, Степанець Лідія (однокласниця з 8кл.), Таня – дочка Галі. На передньому плані – іменинниця, с. Снітин

14.01. 2017 р. їздили на святкування 70-річчя до **Міщук Саші**. Приїжджав і **Самойлік. В.І.**

Я побувала в гостях у **Лепехи В.А.**, **Зятини Є.К.**, **Семигал Г.П.**, **Міщук О.А.**, **Степаненко Г.П.**, **Хижняк М.І.**, **Горбаня А.Г.** Дехто з них приїжджали і до мене

Дякую школі, педагогічному колективу, однокласникам за те, що все це було у нашому житті, за світлі і приємні спогади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архівні матеріали музею Мокиївської школи.
2. Піско-Удайська школа: історія і люди (Альманах життєписів, спогадів, документів і фото) / Раїса Матвієнко, Віктор Юрченко – автори-упорядники; заг. ред. Р.М. Матвієнко; випускники школи. Київ: «Каравела», 2021. 376 с.
3. Піски-Удайські: життя і люди села (60-ті роки XX століття) / Раїса-Матвієнко, Віктор Юрченко – автори-упорядники. Київ. Видавництво «Каравела», 2022.460 с.
4. Фото з сімейних архівів.